

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בלשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית
מרכיב 70% מן הרמה הרגילה

מועד קיץ תשפ"ו 2026

סמל שאלון: 11281

הפתרון נכתב על ידי מיה צאלח-גפני ואסף גבעתי
מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

קראו את המאמרים 1-3 שבנספח 1 המצורף, וענו על כל השאלות 1-6 שלפניכם. הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. על פי פסקות א-ג במאמר 1, כתבו את הטענה המרכזית של כותבת המאמר. (4 נקודות)

הטענה העיקרית: העוזיקה חסונה מאוד לברי נוח האנשים גם התרבותיים ולא לה שיש להם רבים לברי החברה והניס לא יחזק.

2. א. במשפט שלפניכם הקיפו את האפשרות הנכונה מבין שתי המילים המודגשות. (2 נקודות)

לדעת כותבת מאמר 1, בהקשר החברתי יש דמיון / שוני בין השימוש במוזיקה בחברות שבטיות ובין השימוש בה בחברה המודרנית.

ב. העתיקו ממאמר 1 משפט אחד המוכיח את תשובתכם. (4 נקודות)

"נמצא כי לרוב השימוש העוזיקה בחברות שבטיות יש היענות עקבית שלפני כיום אחר."

3. מהי הטענה המרכזית העולה ממאמר 2? הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- (1) בהופעות חיות מידת האדיבות של האנשים בקהל זה כלפי זה היא רבה.
- (2) רק למוזיקה שמנוגנת בתיאום יש השפעה על רגשותיהם ועל התנהגותם של בני אדם.
- (3) למוזיקה חיה יש השפעה רבה יותר על רגשותיהם ועל התנהגותם של בני אדם מלמוזיקה מוקלטת.
- (4) בימינו אנו נהנים מגישה בלתי מוגבלת ליצירות קלאסיות ולביצועים של אומנים חדשים.

4. א. כותבת מאמר 3 מתארת פער בין מצב מצוי ובין מצב רצוי בנוגע לחינוך המוזיקלי.

על פי מאמר 3, הסבירו מהו המצב המצוי ומהו המצב הרצוי. (5 נקודות)

המצב המצוי הוא שבמחנות החינוך לא משלבים את התחום העוזיקלי במידה מספקת, ולכן מולדנו מסי שגוי לרובים ולילדים בנוגע למחבותא. המצב הרצוי הוא שחינוך עוזיקלי קטן ילדים יהיה מקצועי הובא עמקת עם הקניית ואומים מקצועיים.

ב. לטענת כותבת מאמר 3, המוזיקה יכולה להיות כלי המגשר בין מגוון זהויות ומסורות (על פי פסקה ה).

הביאו הוכחה אחת ממאמר 1 או ממאמר 2 שיכולה לתמוך בטענה זו. (3 נקודות)

מאמר 1: "גם הוצאת והאיוואם האלג ים חסונה לראיה לחולה החיובי בין האלמנטים העוזיקים מסולא לברי תחולא א."

אוי:
מאמר 2: "העקצק העמלם עובא לם לתיאום עורכה יותם- קזל וקין-אילי ששלפד לרעג הנרבות והאלמנטים שלפני כיום."

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

לפניכם שני פרקים: פרק ב - תחביר, פרק ג - מערכת הצורות.
בחרו בפרק שלמדתם: בפרק ב - תחביר או בפרק ג - מערכת הצורות.
בפרק שבחרתם ענו על השאלות לפי ההוראות.

ציינו את שם הפרק שבחרתם: _____

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 8-12 (לכל שאלה - 10 נקודות).

שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

8. א. לפניכם שני משפטים, ובהם חלקים כוללים.

I. המוזיקה אינה משפיעה על אורן החיים או על המשכיות המין האנושי. טזט

II. החינוך המוזיקלי אינו עומד בראש סדר העדיפויות של מערכת החינוך, וכך מועבר להורים איבר ג ולילדים מסר שגוי בנוגע לחשיבותו איברי א (מחוקק).

(1) ציינו ליד כל אחד מן המשפטים את הסוג התחבירי שלו.

- אם המשפט מורכב, תחמו את הפסוקית, וכתבו את התפקיד התחבירי שלה.
- אם המשפט הוא משפט איחוי (מאוחה/מחובר), תחמו את איבריו.

(2) בכל משפט סמנו קו מתחת לחלק הכולל.

(3) ציינו את התפקיד התחבירי המשותף לחלקים הכוללים בשני המשפטים. מזא

ב. לפניכם משפט פשוט.

באמצעות השקעה בחינוך מוזיקלי מגיל צעיר נטפח דור של אנשים יצירתיים.

המירו את המשפט במשפט מורכב בעל קשר לוגי של תנאי.

אם נשקף בחינוך מוזיקלי מגיל צעיר, נטפח דור של אנשים יצירתיים.

ג. לפניכם משפט פשוט.

המירו את המשפט במשפט מורכב בעל קשר לוגי של תנאי.
בגלל חשיבותה של המוזיקה היא נלמדת מגיל צעיר.

נתחו את המשפט: ציינו מעל המילים את התפקידים התחביריים שלהן.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ה, מס' 11281 + נספחים

9. א. לפניכם שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם יש פסוקית.
- I. התכנן שהיכולת המוזיקלית לא פתרה שום בעיה הישרדותית בעבור המין האנושי.
- II. ברור שלמוזיקה שימושים רבים מאוד בעבור החברה והפרט גם יחד.
- (1) ציינו את התפקיד התחבירי המשותף לשתי הפסוקיות במשפטים. נושא
- (2) בין שני המשפטים II-I יש קשר לוגי. ציינו מהו. ניטרל/הסתגות
- (3) ציינו מעל כל נשוא של החלק העיקרי במשפטים II-I את משמעותו מבין האפשרויות האלה:
הבעת רגש, הבעת ספק, ברירה, הבעת ודאות.
- (4) לפניכם משפט פשוט, ובר הסגר.
מוזיקה חיה מעצימה את התגובה הרגשית כנראה בגלל טבעה הדינמי והמשתנה.
• סמנו קו מתחת להסגר במשפט.
• באיזה מן המשפטים II-I שלעיל, משמעות הנשוא של החלק העיקרי זהה למשמעות ההסגר במשפט זה? I
- ב. לפניכם משפט מורכב.
המוזיקה יכולה להיכחד בלי שיחול שום שינוי באורחות חיינו.
המירו את המשפט במשפט איחוי (מאוחד/מחובר).
השעוּקָה יִטְאֵל לְהִיכָחַד, וְלֹא יִשְׁתַּנּוּ אֲשֵׁרֵינוּ בְּאִרְחוֹת חַיֵּינוּ.
- ג. לפניכם שלושה משפטים ובהם מילות שאלה. ציינו את התפקיד התחבירי של מילת השאלה בכל משפט.
- I. מה ישיר האומן בהופעה? נושא
- II. מי שר את הבלדה הנפוליטנית? נושא
- III. של מי הביצוע החדש לשיר הישן? נושא

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

10. א. לפניכם משפט מורכב בדיבור עקיף.

פסוקות נושא

המוזיקאים מצהירים שהמוזיקה חשובה מאוד בחייהם.

(1) תחמנו את הפסוקית, וציינו מעליה את התפקיד התחבירי שלה במשפט.

(2) המירו את המשפט במשפט פשוט בעל הסגב. השתמשו במידע שבמשפט בלבד.

רפי הלבני, השחקנים, השחקן חלבה מאז בחייהם.

(3) המירו את המשפט במשפט בדיבור ישיר.

השחקנים מצהירים: "השחקן חלבה מאז בחייו".

ב. לפניכם קטע, ובו ארבע מילים המסומנות בקו.

חובבי מוזיקה ומעריצים של זמרים ולהקות אומרים שאין כמו האנרגיות בהופעה חיה.

אם אתם מעריצים להקה או זמר ונוהגים ללכת להופעות שלהם או אם אתם נגנים חובבים בעצמכם,

אתם בוודאי מזדהים עם האמירה הזאת.

ציינו מעל לכל מילה המסומנת בקו את חלק הדיבור שלה.

ג. לפניכם איור המציג דר-שיח דמיוני ומשעשע בין מיץ תפוזים למלפפון.

(האיור נוצר באמצעות בינה מלאכותית)

(1) מהו חלק הדיבור של המילה "משקה" בשאלתו של מיץ התפוזים? פסל

(2) מהו חלק הדיבור של המילה "משקה" בתשובתו של המלפפון? ע

עברית: הבנה, הבעה ולשון. קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

11. א. לפניכם משפט בעל שני חלקים כוללים.

אנו משתמשים במוזיקה לשיפור הביצועים בפעילות גופנית, לריכוז טוב יותר בלימודים או

להפגת השיעמום בעת ביצוע פעולות שגרה יום-יומיות, כגון נהיגה או הדחת כלים.

(1) ציינו את הסוג התחבירי של המשפט. פשוט

(2) אחד מן החלקים הכוללים מסומן במשפט. ציינו את התפקיד התחבירי שלו. תואר

(3) חוץ מן החלק הכולל המסומן, יש במשפט חלק כולל נוסף, שתפקידו תמורה.

- העתיקו את התמורה הכוללת. נהיגה או הדחת כלים
- העתיקו את הביטוי המכליל שהתמורה ממירה. פאזלום (שנה יום ימיא)
- כתבו את התפקיד התחבירי של הביטוי המכליל. פאזלום

ב. לפניכם שלושה משפטים. ציינו את הנושא ואת הנשוא של כל משפט.

I. חברות שבטיות יש למוזיקה תפקידים חברתיים.

הנושא: תפקידים הנשוא: יש

II. השימוש העיקרי במוזיקה בחברות שבטיות הוא בהקשר חברתי.

הנושא: השימוש הנשוא: הקשר (חברתי)

III. החברות השבטיות נוהגות ללוות את טקסייהן במוזיקה.

הנושא: החברות הנשוא: נוהגות ללוות

ג. לפניכם שני משפטים.

I. האזנה למוזיקה יכולה לשפר את מצב הרוח.

II. המוזיקה מורידה את רמת ההורמון קורטיזול המזוהה עם מתח נפשי.

המירו את שני המשפטים במשפט מורכב ובו קשר לוגי מתאים.

האזנה למוזיקה יכולה לשפר את מצב הרוח כו/כיוון ש/משום שהיא מורידה את רמת ההורמון קורטיזול השזוהה עם מתח נפשי.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

12. א. לפניכם משפט מורכב.

בתקופת מגפת הקורונה הצליחה השירה המשותפת להחזיר לאנשים את תחושת "היחד" שנלקחה מהם עקב ההגבלות שהוטלו בשל המגפה.

פרקו את המשפט לשלושה משפטים פשוטים על פי סדר הגיוני.

- (1) כל יזמה נקבעה היטב היטב.
- (2) בתקופת מגפת הקורונה תחושת היחד נלקחה מאנשים.
- (3) השירה השלושה הצליחה להחזיר לאנשים את תחושת היחד.

ב. לפניכם קטע שאין בו סימני פיסוק. פסקו את הקטע על פי ההנחיות שאחריו. הקפידו על פיסוק בולט וברור.

ד"ר לורה בראון, מומחית בהתפתחות ילדים, טוענת שילדים שלומדים מוזיקה מפעילים בו בזמן את חוש השמיעה, את חוש הראייה ואת יכולת התנועה העדינה והגסה, לדבריה, למידה זו גם תורמת לשיפור הכישורים הלשוניים שלהם. ד"ר בראון מסכמת שחוויה מוזיקלית עשירה הכוללת שירה, הקשבה ותנועה מעניקה לילדים צעירים תועלת רבה ככל שהם מתקדמים ללמידה פורמלית יותר.

- סמנו נקודות בסופי המשפטים.
- פסקו הסגר.
- פסקו תמורה.
- פסקו חלקים כוללים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 13 – 17 (לכל שאלה – 10 נקודות).
שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

13. א. לפניכם קטע, ובו פעלים מודגשים.

יש ש**יגידו** שהמוזיקה אינה חשובה כל כך, והיא יכולה **להפחד** מן העולם בלי ש**יחול** שום שינוי בחיינו. ובכל זאת באמצעות המוזיקה אנחנו **חווים** רגשות חיוביים, **מאוררים** רגשות שליליים, ויש רגעים שחיינו **מוארים** בזכותה. צלילי המוזיקה **מוסיפים** צבע לעולם.

בטבלה שלפניכם נתחו את הפעלים המודגשים – ציינו את השורש ואת הבניין של כל פועל.

הפועל	השורש	הבניין
יגידו	ג-ד-כ	הפעל
להפחד	פ-ח-ד	הפעל
יחול	ח-ו-ל	הפעל (קף)
חווים	ח-ו-ה	הפעל (קף)
מאוררים	א-ו-ר	הפעל
מוארים	א-ו-ר	הפעל
מוסיפים	ו-ס-פ	הפעל

ב. לפניכם צירופי מילים, ובהם שמות פעולה מודגשים.

תפילת ה**ודיה**, ה**ודאה** באשמה, **ודוא** פרטים, **ודוי** אישי

(1) מבין שמות הפעולה המודגשים, הקיפו את שם הפעולה היוצא דופן מבחינת השורש.

(2) ציינו את השורש של שם הפעולה היוצא דופן. ו-ד-י

ג. ליד כל אחד מן הצירופים שלפניכם – כתבו פועל בהווה, יחיד, מאותו השורש ובאותו הבניין של שם הפעולה המודגש.

(1) תפילת ה**ודיה** אודה

(2) **ודוא** פרטים אודא

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

14. א. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם מודגש שם פועל.

- הגולשים ברשתות ניסו **להניא** את האומן מלהופיע, אך הוא הופיע כמתוכנן.
 - האומן הבהיר שאין לו כוונה **להונות** את הקהל.
 - לפעמים כדאי פשוט **להנות** מן המוזיקה.
- ציינו את השורש ואת הבניין של כל שם פועל מודגש.

להניא - השורש: נ-י-א הבניין: הפעל
להונות - השורש: ו-ו-נ הבניין: הפעל
להנות - השורש: ה-נ-ו הבניין: הפעל

ב. (1) ציינו ליד כל אחד מן הפעלים המודגשים שלפניכם את השורש שלו.

התיר - השורש: ת-ת-ר
התרה - השורש: ת-ר-ו
הותיר - השורש: ו-ו-ת
נתרם - השורש: ת-ר-מ
התמר - השורש: ת-מ-ר

(2) ציינו ליד כל אחד מן הפעלים המודגשים שלפניכם את הבניין שלו.

התיר - הבניין: הפעל
התמר - הבניין: התפעל

(3) לפניכם משפט, ובו שני פעלים מודגשים.

הביצוע המרגש של הזמרת לא **התיר** / **הותיר** עין אחת יבשה.
 הקיפו את הפועל המתאים להקשר של המשפט.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

15. א. לפניכם קטע, ובו מודגשים שלושה שמות.

באחד מן הראיונות שנערכו עם נעמי שמר ז"ל היא נשאלה אם היא מגדירה את עצמה **פזמונאית** או **משוררת**. תשובתה הייתה: "אני **מזמונאית**".

(1) ציינו את השורש של השם **משוררת**. ש-ו-ר

(2) כל אחת מן המילים **פזמונאית**, **מזמונאית** נוצרה מבסיס ושני צורנים סופיים.

• ציינו את הבסיס של כל מילה ואת המשקל של כל בסיס.

פזמונאית הבסיס: פזמ משקל הבסיס: קטפון
מזמונאית הבסיס: מזמו משקל הבסיס: מקפוא

• ציינו את שני הצורנים הסופיים ואת המשמעות של כל צורך במילה

פזמונאית או **מזמונאית**.

הצורך הסופי: איו משמעות הצורך: מקפוא
הצורך הסופי: ת משמעות הצורך: מקרה

ב. לפניכם רשימה, ובה שמות של בעלי תפקידים בבית ספר למוזיקה.

נגנים, מלחינים, משוררים, זמרים, מורים, מעבדים

מיינו את השמות לשלושה זוגות על פי המשקל.

הזוג: לגנים, זמרים
הזוג: מלחינים, מורים
הזוג: משוררים, מעבדים

ג. לפניכם שלושה שמות שדרך תצורתם היא בסיס וצורך סופי.

צ'לו, חלילן, מוזיקאי

(1) הקיפו את השם היוצא דופן מבחינת הבסיס שלו.

(2) נמקו את תשובתכם. הבסיס חליל הוא מלחינים, מוזיקאי
הבסיסים הזמרים מלחינים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

16. א. לפניכם קטע, ובו שמות תואר.

בתרבות המערבית יש שפע מוזיקלי. אפשר ליהנות מגישה כמעט בלתי מוגבלת לשירים חדשים ומרגשים וליצירות של אומנים מוכרים ואפילו של כאלה שאינם ידועים.

(1) העתיקו מן הקטע שני שמות תואר שדרך התצורה שלהם היא בסיס וצורו סופי.

מערבית, מוזיקלי

(2) העתיקו מן הקטע ארבעה שמות תואר הגזורים מצורות הבינוני, וציינו את הבניין של כל אחד מהם.

שם התואר: מוזיקלי בניין: הוּבַל

שם התואר: מרגלים בניין: הוּבַל

שם התואר: מוכרים בניין: הוּבַל

שם התואר: יוצרים בניין: הוּבַל (קָל)

(3) העתיקו מן הקטע שם תואר שדרך התצורה שלו היא שורש ומשקל, וציינו צורת בינוני. ציינו את משקלו.

שם התואר: חבלים המשקל: קָטַל

ב. לפניכם איור המציג דרשיח דמיוני ומשעשע בין מיץ תפוזים למלפפון.

(האיור נוצר באמצעות בינה מלאכותית)

(1) מהו חלק הדיבור של המילה "משקה" בשאלתו של מיץ התפוזים? הוּבַל

(2) מהו חלק הדיבור של המילה "משקה" בתשובתו של המלפפון? הוּבַל

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מס' 11281 + נספחים

17. א. לפניכם קטע, ובו מודגשות המילים "בטוי" ו"בטלה".

לא קיימת תרבות שאין בה **בטוי** מוזיקלי כלשהו. בתרבות השבטית המוזיקה משמשת למשל בטקסים לציון בקשה לגשמים. בטקסים אלה המוזיקה מנוגנת בליווי שירה וליקודים. כיום המוזיקה גם משמשת להנאה ולהפגת השיעמום בפעולות שגרתיות וברגעי **בטלה**. בקונצרטים ובמופעים המוזיקה החיה יוצרת תחושה של קירוב לבבות.

- (1) הקיפו בקטע חמישה שמות נוספים הנוטים באותו המשקל של המילה **בטוי**.
 _____ קט"ו
 - (2) ציינו את המשקל המשותף לכל השמות האלה. _____
 - (3) לפניכם שלושה היגדים. ציינו ליד כל היגד אם הוא נכון או לא נכון. ונמקו את תשובתכם.
 - השמות **בטוי**, **בטלה** גזורים מאותו הבניין. _____ נכון
 נימוק: שני השמות הם שמות פועל על מין נ"ל.
 - למשקלי השמות **בטוי**, **בטלה** יש משמעות משותפת. _____ נכון
 נימוק: שניהם שמות פועל.
 - לשמות **בטוי**, **בטלה** יש שורש משותף. _____ לא נכון
 נימוק: השורש של בטוי הוא - ק-ט-ו והשורש של בטלה הוא - ק-ט-ל.
- ב. לפניכם שני משפטים, ובכל משפט מודגשת המילה "קליטה".
- (1) ציינו את המשקל של המילה "קליטה" בכל משפט.
 המשקל: _____ קט"ו
 - (2) לשיר הזה יש מנגינה **קליטה**. המשקל: _____ קט"ו
 - (3) ה**קליטה** של האינטרנט באזורנו גרועה. המשקל: _____ קט"ו

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
 אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך